

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 243/2022
07.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Ћирковић Мидић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Ужице, Регионални центар према Босни и Херцеговини, Управа граничне полиције, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Ужицу, ради исплате потраживања из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1709/21 од 17.08.2021. године, исправљене решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1709/21 од 12.10.2021. године, на седници одржаној 07.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1709/21 од 17.08.2021. године, става другог изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 3/20 од 01.04.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да на име накнаде за ноћни рад за период од 15.08.2015. до 15.08.2018. године исплати тужиоцу 3.381,49 динара са законском затезном каматом на износе и у периодима доспелости наведеним у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка од 86.300,00 са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1709/21 од 17.08.2021. године, исправљеном решењем истог суда од 12.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена означена првостепена пресуда у делу става првог изреке за период од 15.08.2015. до 30.04.2016. године. Ставом другим изреке, преиначена је означена првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што је тужбени захтев одбијен за период од 01.05.2016. до 15.08.2018. године, а преиначено је првостепено решење о трошковима поступка тако што је тужена обавезана да по том основу исплати тужиоцу 19.544,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, на основу члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија), указујући на потребу разматрања питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана и уједначавања судске праксе и потребе новог тумачења права.

С обзиром да је ревизија тужиоца изјављена на преиначујући део другостепене пресуде којим је тужбени захтев одбијен, ревизија је дозвољена према одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23), те није било потребе да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у наведеном делу применом члана 408. вези с чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду радио код тужене као полицијски службеник и остварио сате ноћног рада који му тужена није у целости исплатила према одредби члана 147а Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 101/05...92/11), односно Закона о изменама и допунама Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 64/2015), као и члана 187. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16), у висини која је утврђена вештањем. Решењем тужене број 120-1/2017 од 12.05.2017. године, које се примењује од 01.05.2016. године, тужена је одредила тужиоцу коефицијент за обрачун плате тако што му је, између осталог, утврдила и коефицијент нередовности у раду у висини од 0,145 (а ноћни рад управо представља нередовност у раду). Вештак је утврдио да тужилац има евидентиране сате ноћног рада за период од 15.08.2015. до 15.08.2018. године и утврдио је разлику између обрачунате и плаћене накнаде ноћног рада.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужиоцу у утуженом периоду, сагласно члану 12. Посебног колективног уговора за полицијске службенике, припада разлика између исплаћеног и припадајућег увећања на плату по основу рада ноћу у проценту од 28,6% од основне плате.

Међутим, другостепени суд је нашао да закључак првостепеног суда о основаности захтева за исплату разлике накнаде зараде за рад ноћу, за период од маја 2016. до јануара 2018. године, није заснован на правилној примени одредаба Закона о полицији и Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, због чега је преиначио првостепену пресуду и у том делу одбио тужбени захтев. Овакав закључак побијане пресуде заснован је на чињеници да је тужена, почев од 01.05.2016. године, вршила обрачун и исплату тужиоочеве плате према решењу од 12.05.2017. године, а према којем је рад ноћу вреднован кроз коефицијент нередовности од 0,145.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије тужиоца, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, који је ступио на снагу 05.02.2016. године) прописано је (члан 184.) да запослени у министарству остварује право на плату, увећану плату, накнаду плате, накнаду трошкова и друга примања у складу са овим законом (став 1.); да се права из става 1. овог члана, као и структура плате и коефицијената плате утврђује посебним актом владе (став 2.), да се плата запосленог у министарству састоји од основне плате и увећане плате (став 3.). Одредбом члана 185. став 5. истог закона прописано је да се коефицијент плате састоји из збира основних и додатних коефицијената, а члана 187. став 1. тачка 1. истог закона да полицијски службеник остварује право на увећану плату у висини утврђеној овим законом и то за рад ноћу, за сваки сат рада у висини од 28,6% вредности радног сата основне плате, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне плате.

Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова ст. 01 стр. пов. 3320/12-4 од 03.04.2012. године, стр. пов. 01 број 215/14-26 од 27.06.2014. године и стр. пов. 01 број 1205/15-6 од 14.04.2015. године, било је прописано да се основна плата састоји од основице плате коју утврђује влада и утврђених коефицијената плате (члан 2. став 2.); да су коефицијенти плате из члана 2. став 2. основни коефицијент, који се састоји из коефицијента платног разреда и коефицијента звања, односно чина и додатни коефицијент (члан 4.); да се додатни коефицијент састоји из коефицијента бенефиције (УСО), коефицијента нередовности у раду (СТН) и коефицијента одговорности и сложености (ОС) – члан 7; као и да се коефицијент нередовности у раду утврђује у односу на радна места у министарству која у својој наменклатури садрже одреднице нередовне организације посла у виду рада у смени, турнуса или других учесталих нередовности у раду и утврђује у висини: рад у смени/турнус/учестала нередовност (СТН) – 0,145 (члан 9.).

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да је правилан став другостепеног суда да тужилац нема право на увећање плате у смислу члана 187. став 1. тачка 1. Закона о полицији почев од маја 2016. године. Проценат увећања плата по основу рада ноћу (28,6%) јесте предвиђен наведеним чланом Закона о полицији, као и чланом 12. Посебног колективног уговора за полицијске службенике, али је намењен запосленима који раде на пословима на којима рад ноћу није вреднован при утврђивању основне плате, односно који свој рад обављају у редовном радном времену и немају нередовност у раду. У конкретном случају, тужиоцу је рад ноћу изражен кроз коефицијент за обрачун плате (који садржи коефицијент нередовности, јер тужилац има нередовност у раду) при вредновању послова радног места и исплаћује му се за сваки месец, па се у периоду након што је за тужиоца донето решење који му је тај коефицијент за обрачун плате утврђен, не може захтевати проценат увећања предвиђен за рад ноћу који се обавља повремено. Из свега напред наведеног, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наводи ревизије да коефицијент нередовности од 0,145 имају запослени који немају нередовност у раду је без утицаја, јер за ове тврдње тужилац није пружио доказ.

Из наведених разлога Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка по ревизији из другог става изреке донета је применом члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, имајући у виду да тужилац у овом поступку није успео.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**